

**Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem
i zapewnieniem im bezpieczeństwa
Szkoła Podstawowa nr 215 im. Piotra Wysockiego w Warszawie**

Wstęp :

-,Staram się dziecko zrozumieć, nie szkodzić mu, stwarzać mu warunki i bodźce, aby chciało być lepsze. Dobry człowiek to taki, który czuje co drugi czuje! (O, jakie to cudne!)

/J.Korczak/

Mając na uwadze, że dziecko wymaga szczególnej opieki i troski, w tym właściwej ochrony przed krzywdzeniem, został stworzony niniejszy dokument. Celem Polityki jest zapewnienie uczniom Szkoły Podstawowej nr 215 im. Piotra Wysockiego w Warszawie warunków do nauki oraz rozwoju w atmosferze poszanowania, akceptacji i bezpieczeństwa.

Naczelną zasadą działań podejmowanych przez pracowników naszej szkoły jest kierowanie się interesem dziecka oraz działanie dla jego dobra.

Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika szkoły wobec dziecka jakiegokolwiek przemocy.

Szkoła wdraża Program Chronimy Dzieci także przez to, że Pracownicy szkoły mają możliwość podnoszenia swoich umiejętności w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia poprzez udział w różnorodnych szkoleniach.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

§1

1. Polityka – dokument regulujący kwestie ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Szkole Podstawowej nr 215 im. Piotra Wysockiego w Warszawie.
2. Dziecko – każda osoba przyjęta do szkoły w toku postępowania rekrutacyjnego zgodnie z aktualnymi przepisami, ucząca się w szkole aż do ukończenia klasy szóstej.
3. Pracownik szkoły – osoby zatrudnione na umowę o pracę/umowę cywilnoprawną lub wykonujące zadania zlecone na terenie szkoły.
4. Krzywdzenie dziecka – każde zamierzone lub niezamierzone działanie oraz zaniechanie działań ze strony rodzica/opiekuna prawnego lub pracownika szkoły, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka.
5. Przemoc fizyczna - działanie wobec dziecka, które powoduje urazy na jego ciele, bicie go, szarpanie, popychanie, zadawanie bólu, grożenie.
6. Przemoc emocjonalna – naruszanie godności osobistej ukierunkowanej na wyrządzenie szkody psychicznej poprzez poniżanie, wyzywanie, emocjonalne odrzucanie, zastraszanie, nieposzanowanie potrzeb, nadmierne wymagania w stosunku do wieku i możliwości psychofizycznych dziecka.
7. Przemoc seksualna – każde zachowanie osoby dorosłej, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia potrzeb kosztem dziecka.

8. **Przemoc rówieśnicza** - to zachowanie polegające na umyślnym łamaniu pewnych norm (często prawnych), polegające na działaniu bądź zaniechaniu działań. Do przemocy rówieśniczej dochodzi mająca miejsce w konkretnej grupie działającej na określonym obszarze/w określonym miejscu, popełniana przez małoletniego/mołoletnich w stosunku do innego nieletniego/innych nieletnich. Bardzo często te same osoby pełnią na przemian rolę ofiar i sprawców. **Małoletni sprawcy mogą dopuszczać się czynów karalnych takich jak** :gróźb, szantażu, zniewagi, zniesławienia, pobicia, zmuszania do wykonania określonych czynności, niszczenie rzeczy, kradzież, rozboju czy przemocy seksualnej, wykluczenia z grupy rówieśniczej, namawiania innych do odrzucenia ofiary, rozpowszechniania plotek itp.
9. Zaniedbywanie – brak zaspokojenia podstawowych potrzeb dziecka, zarówno fizycznych takich jak: właściwe odżywianie, ubranie, ochrona zdrowia, edukacja jak i psychicznych takich jak: poczucie bezpieczeństwa, doświadczanie miłości i troski.
10. Osoba odpowiedzialna za Internet – wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu i bezpieczeństwem dzieci w Internecie.
11. Osoba odpowiedzialna za „Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem” - wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik, sprawujący nadzór nad jej realizacją oraz prowadzący rejestr spraw dotyczących krzywdzenia.
12. Zespół interwencyjny – powołany przez dyrektora szkoły zespół pracowników kompetentnych do rozwiązania skomplikowanej sytuacji dziecka doświadczającego przemocy.
13. Czynniki ryzyka – uwarunkowania indywidualne i środowiskowe, które powodują, że dziecko jest w większym stopniu narażone na doświadczenie przemocy. Indywidualne czynniki ryzyka (głównie natury biologicznej i psychologicznej) odnoszą się do samego dziecka. Środowiskowe czynniki ryzyka są związane z bliższym i dalszym otoczeniem dziecka. Jako bliższe otoczenie dziecka rozumieć będziemy system rodzinny, a przede wszystkim rodziców. Dalsze otoczenie stanowi natomiast szkoła, grupa rówieśnicza, społeczność lokalna, instytucje pomocowe.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§2

1. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
2. Pracownicy zostali przeszkoleni w zakresie odpowiedzialności prawnej pracowników szkoły zobowiązanych do podejmowania interwencji.
3. Pracownicy szkoły zostali przeszkoleni w zakresie procedury „Niebieskiej Karty”.
4. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy szkoły podejmują rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywowania ich do szukania dla siebie pomocy.
5. Pracownicy monitorują sytuacje i dobrostan dziecka.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

§3

W przypadku podjęcia przez pracownika szkoły podejrzania, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzić notatkę służbową i przekazać ją wychowawcy klasy, który rozmawia z ofiarą krzywdzenia i przekazuje raport psychologowi lub pedagogowi. Wykaz spraw, podjętych na terenie szkoły, związanych z ochroną dzieci przechowuje Koordynator Programu Chronimy Dzieci w Szkole Podstawowej nr 215.

§4

I. W sytuacji, gdy dziecko jest krzywdzone, dyskryminowane na terenie szkoły przez pracownika lub inną osobę dorosłą:

1. Każdy pracownik szkoły, który zauważy negatywne zachowania innego pracownika w stosunku do dziecka, ma obowiązek interwencji. Przeprowadza rozmowę ze sprawcą, a także informuje o zajściu dyrektora szkoły oraz pedagoga lub psychologa szkoły, którzy przeprowadzają z dzieckiem i jego rodzicami rozmowę.
2. Każde dziecko, które doświadczy krzywdzenia przez pracownika szkoły ma prawo do poinformowania dyrektora szkoły lub pedagoga/psychologa szkolnego, który sporządza opis sytuacji dziecka w oparciu o przeprowadzony z nim wywiad oraz z innymi osobami, które mają znaczące informacje w tej sprawie.
3. Pedagog/psycholog szkolny opracowuje plan pomocy dziecku, z którym zapoznaje dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.
4. Dyrektor szkoły oraz pedagog/psycholog szkolny wdrażają działania pomocowe i profilaktyczne i monitorują je.
5. Dyrektor Szkoły przeprowadza osobne rozmowy z pracownikiem i dzieckiem oraz jego rodzicami. Zapisuje , wraz z pracownikiem kontrakt eliminujący nieodpowiednie zachowania. Ustala plan pomocy dziecku.
6. Dyrektor , jeśli podejrzewa popełnienie przestępstwa oprócz w/w wszczyna procedury zewnętrzne : zawiadamia policję, lub prokuraturę.
7. Gdy zaplanowane działania nie przyniosą rezultatu dyrektor podejmuje działania wynikające z Karty Nauczyciela lub Kodeksu Pracy.
8. Plan pomocy dziecku musi pozostawać w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami.
9. Podejmowane działania w ramach interwencji muszą zapewniać dziecku poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności.

II. W sytuacji, gdy dziecko jest krzywdzone na terenie szkoły przez inne dziecko/dzieci – przemoc rówieśnicza:

1. W przypadku ujawnienia przemocy rówieśniczej przez dziecko lub osobę dorosłą pracownikowi szkoły, po wstępnym potwierdzeniu jej przez

wychowawcę klasy, sprawa jest kierowana do pedagoga/psychologa szkolnego.

2. Z dzieckiem krzywdzony pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę, udzielając mu wsparcia.
3. Z dzieckiem krzywdzającym pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę omawiającą jego zachowanie oraz informuje o konsekwencjach.
4. Pedagog/psycholog szkolny wspólnie z wychowawcą klasy powiadamiają rodziców/opiekunów prawnych dziecka krzywdzonego oraz rodziców/opiekunów prawnych dziecka krzywdzającego.
5. Pedagog/psycholog szkolny we współpracy z wychowawcą klasy opracowuje plan pomocy dziecku krzywdzonemu oraz krzywdzącemu, z którym zapoznaje dyrektora szkoły. Jest przy tej procedurze obecny Koordynator Programu Chronimy Dzieci.
6. W sytuacji gdy sprawca dopuścił się czynu karalnego powiadamiany jest dyrektor szkoły.
7. Plan pomocy dziecku musi pozostawać w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami.
8. Podejmowane działania w ramach interwencji muszą zapewniać dziecku poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności.
9. W przypadku gdy dziecko- sprawca ukończyło 13 rok życia zespół złożony z wychowawcy klasy, dyrektora, psychologa lub pedagoga, koordynatora Programu Chronimy Dzieci ustala czy sprawca dopuścił się czynu karalnego i jeśli tak jest w/w zespół sporządza notatkę a dyrektor zawiadamia policję lub sąd – Wydział Rodzinny i Nieletnich. Pozostałe czynności na terenie szkoły są przeprowadzane jak wyżej (rozmowy z osobami uwikłanymi w przemoc, z opiekunami/rodzicami sprawcy i ofiary)
10. **Zawsze** przeprowadzając wyżej opisaną procedurę zespół bierze pod uwagę incydentalność/powtarzalność zachowania sprawcy, analizuje pozycję ofiary, sprawcy i świadka, bierze pod uwagę mocne strony ofiary, sprawcy, rozpatruje sytuację w kontekście środowiska rodzinnego, rówieśniczego ofiary,/ sprawcy

III. W sytuacji, gdy dziecko jest krzywdzone przez rodzica/opiekuna prawnego lub inną osobę dorosłą

1. W przypadku zgłoszenia przez dziecko lub osobę dorosłą, sprawy krzywdzenia dziecka przez rodzica/opiekuna prawnego lub inną osobę dorosłą, po wstępnym potwierdzeniu jej, informowany jest o tym fakcie pedagog/psycholog szkolny, który sporządza opis sytuacji dziecka w oparciu o przeprowadzone wywiady z osobami, które mają znaczące informacje w tej sprawie.
11. Pedagog/psycholog szkolny opracowuje plan pomocy dziecku, z którym zapoznaje dyrektora szkoły i wychowawcę klasy. Jest przy tej procedurze obecny Koordynator Programu Chronimy Dzieci.
2. W sytuacji gdy sprawca dopuścił się czynu karalnego powiadamiany jest dyrektor szkoły.
3. Dyrektor szkoły oraz pedagog/psycholog szkolny wdrażają działania pomocowe i profilaktyczne i monitorują je.
4. Psycholog lub pedagog uruchamiają procedurę Niebieskiej Karty. Wypełniają formularz NK-A i wysyłają do zespołu interdyscyplinarnego.
5. Plan pomocy dziecku musi pozostawać w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami.

6. Podejmowane działania w ramach interwencji muszą zapewniać dziecku poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności.

IV. W sytuacji, gdy dziecko jest wykorzystywane seksualnie doświadcza znęcania się fizycznego i psychicznego przez rodzica/opiekuna prawnego lub inną osobę dorosłą

1. W przypadku podejrzenia wykorzystywania seksualnego dziecka, znęcania się fizycznego i psychicznego przez rodzica/opiekuna prawnego lub inną osobę dorosłą pracownik szkoły ma obowiązek poinformowania o tym fakcie wychowawcę klasy lub pedagoga/psychologa szkolnego.
12. Pedagog/psycholog szkolny opracowuje plan pomocy dziecku, z którym zapoznaje dyrektora szkoły i wychowawcę klasy. Jest przy tej procedurze obecny Koordynator Programu Chronimy Dzieci.
2. W przypadkach skomplikowanych, w tym dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu, zgłoszonym przez dziecko, pracownika szkoły lub rodzica/opiekuna prawnego, dyrektor szkoły powołuje zespół interwencyjny.
3. Zespół sporządza plan pomocy dziecku w oparciu o uzyskane informacje od członków zespołu i przedstawia go dyrektorowi szkoły.
4. Dyrektor szkoły zawiadamia odpowiednie organy o zaistniałej formie krzywdzenia dziecka. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa Dyrektor składa zawiadomienia na policję lub do prokuratury. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy fizycznej , psychicznej wobec dziecka dyrektor wdraża procedurę założenia Niebieskiej Karty(NK-A).
5. Działania zespołu pozostają w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami.
6. Zespół interwencyjny może w realizacji planu może zwrócić się po pomoc do sądu, pomocy społecznej lub innych służb.

§5

Wszyscy pracownicy szkoły, którzy podjęli informacje o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział IV Zasady ochrony danych osobowych

§6

1. Dane osobowe dziecka w szkole podlegają ochronie na ogólnie przyjętych zasadach określonych w ustawie o ochronie danych osobowych.
2. Pracownik szkoły ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych , które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Pracownik szkoły jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie przepisów o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Rozdział V

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§7

1. Szkoła uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Utrwalanie wizerunku dziecka na terenie szkoły (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka itp.) możliwe jest po uprzednim uzyskaniu pisemnej zgody rodziców/prawnych opiekunów.
3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów prawnych na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

Rozdział VI

Zasady dostępu dzieci do Internetu

§8

1. Szkoła, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, podejmuje działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, instalując i aktualizując oprogramowanie zabezpieczające.
2. Na terenie szkoły dostęp dziecka do Internetu, jest możliwy tylko pod nadzorem pracownika szkoły lub na zajęciach komputerowych.
3. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego Internetu.
4. Osoba odpowiedzialna za Internet na terenie szkoły, zapewnia na wszystkich komputerach zainstalowane i aktualizowane raz w miesiącu:
 - a. oprogramowanie filtrujące treści internetowe,
 - b. oprogramowanie monitorujące korzystanie przez dzieci z Internetu,
 - c. oprogramowanie antywirusowe,
 - d. oprogramowanie antyspamowe,
 - e. firewall.
5. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, które dostały się do komputerów z których korzystają uczniowie osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w sieci ujawnia przypadek cyberprzemocy i zgłasza go dyrektorowi oraz pedagogowi/psychologowi.

Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w sieci zabezpiecza dowody i zawiadamia policję celem identyfikacji sprawcy.

Psycholog lub pedagog zawiadamiają rodziców sprawcy, ofiary i świadków. Psycholog i pedagog podejmują działania i środki dyscyplinarne wobec sprawcy. Obejmują też pomoc i wsparciem ofiarę i świadków. Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w sieci sporządza dokumentację z zajęcia. W zależności od powagi czynu dyrektor zawiadamia sąd rodzinny lub prokuraturę.

Rozdział VII

Zasady bezpiecznych relacji personel szkoły - dziecko

§9

1. Szkoła oferuje dzieciom edukację w zakresie praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.

2. Wszyscy pracownicy szkoły, w tym wolontariusze oraz praktykanci znają treść dokumentu „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa” i stosują w codziennej pracy.
3. Dyrektor szkoły monitoruje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.
4. Pracownicy szkoły w codziennych kontaktach z dziećmi kierują się następującymi zasadami
 - osoba dorosła szanuje dziecko,
 - osoba dorosła uwzględnia indywidualne potrzeby dziecka,
 - osoba dorosła zwraca się do dziecka językiem zrozumiałym,
 - osoba dorosła nie wyraża krytycznych, ośmieszających opinii, uwag i sądów wobec dziecka,
 - osoba dorosła w żaden sposób nie dyskryminuje dziecka,
 - osoba dorosła nie wykorzystuje przewagi fizycznej wobec dziecka (nie bije, nie szarpie, nie stosuje siły fizycznej...).
5. W szczególnych uzasadnionych przypadkach uzasadnione jest użycie siły przez pracownika szkoły w celu przerwania zachowań ucznia, które zagrażają życiu i zdrowiu jego samego lub innych uczniów. Jednocześnie szkoła dba o nietykalność cielesną uczniów.

Rozdział VIII

Edukacja dzieci i rodziców w zakresie praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniem przemocą i wykorzystywaniem

§10

1. W każdej klasie odbywają się zajęcia prowadzone przez wychowawców klas i wpisane w roczny plan pracy wychowawczej na temat:
 - a) praw dziecka,
 - b) ochrony przed przemocą
 - c) przemocy rówieśniczej,
 - d) zagrożeń bezpieczeństwa dzieci w Internecie.
2. W każdej klasie dzieci są informowane przez wychowawcę do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia, wykorzystywania lub dyskryminowania.
3. Informacje dla rodziców dotyczące ochrony dzieci przed krzywdzeniem oraz zapewnieniem im bezpieczeństwa umieszczane są na tablicy dla rodziców.
4. Rokrocznie rodzice zapoznawani są zasadami obowiązującymi w szkole dotyczącymi ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnieniem im bezpieczeństwa.
5. W bibliotece szkolnej znajduje się specjalnie wyodrębniona półka z materiałami informacyjnymi dla dzieci dotyczącymi instytucji, w których mogą szukać pomocy oraz telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111.

Rozdział IX

Monitoring stosowania Polityki

§11

1. Dyrektor szkoły wyznacza osobę odpowiedzialną za „Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem” i powierza jej nadzór nad jej realizacją oraz prowadzenia rejestru spraw dotyczących krzywdzenia.
W niniejszym etapie realizacji Programu Chronimy dzieci jest to nauczyciel Agnieszka Ramm-Bredek.
2. Osoba odpowiedzialna za Politykę prowadzi monitoring realizacji Polityki oraz współpracuje z rokrocznie powoływanym Zespołem „Chronimy Dzieci”.
3. Szkoła oferuje rodzicom edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ochrony ich przed przemocą i wykorzystywaniem.
4. Dyrektor szkoły wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i podaje je do publicznej wiadomości.

Rozdział X

Przepisy końcowe

§12

1. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie Polityki następuje poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną pracownikom szkoły, zebrania podpisów od pracowników o zapoznaniu się z nią i zamieszczenie tekstu na stronie internetowej.
3. Dokument także będą mogli przeanalizować rodzice, będzie on dostępny na stronie internetowej szkoły, kopią będzie dysponowała Rada Rodziców, kopia dla rodziców będzie także dostępna w bibliotece szkolnej a także w gabinecie psychologa, pedagoga. Rodzice zostaną powiadomieni i niniejszym dokumencie poprzez ogłoszenie na stronie internetowej szkoły, za pośrednictwem wychowawców w e dzienniku, poprzez ogłoszenie w gablocie dla rodziców.